

รายงานการวิเคราะห์ห้ความคุ้มค่า

ในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
(ฉบับเผยแพร่)

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

สารบัญ

1. ภาพรวมด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย	1
2. สถานภาพปัจจุบันของการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลของ สพร.	3
3. การวิเคราะห์ภาพรวมการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลของ สพร.	6
4. กรอบ แนวทางการศึกษา แนวคิดและขั้นตอนการประเมิน	11
5. ผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม.....	13
6. ค่าใช้จ่ายโครงการโดยสรุป.....	21
7. ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) รายโครงการ / กิจกรรม (ภาพรวม)	22
8. ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ของ สพร.....	23

รายงานการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของ สพร. (ฉบับเผยแพร่)

รายงานฉบับนี้มุ่งประเมิน ความคุ้มค่า ของการดำเนินโครงการด้านรัฐบาลดิจิทัลที่ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) โดยการประเมินครอบคลุมทั้งประโยชน์ทางตรง เช่น ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และประโยชน์ทางอ้อม เช่น ผลกระทบทางสังคม

การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) และผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินโครงการสามารถลดต้นทุนในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนได้อย่างชัดเจน ผลลัพธ์เหล่านี้สนับสนุนให้เกิดการลดความซ้ำซ้อนในกระบวนการและการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐ ซึ่งช่วยเสริมสร้างคุณภาพการให้บริการและลดภาระต่อประชาชน นอกจากนี้ การประเมินยังชี้ให้เห็นว่าความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในภาครัฐ แต่ยังขยายผลไปยังภาคเอกชนและประชาชนในรูปแบบของความสะดวกและความโปร่งใสที่เพิ่มขึ้น

ในด้านประโยชน์ทางอ้อม การพัฒนาทักษะและศักยภาพด้านดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสร้างความยั่งยืนให้กับระบบรัฐบาลดิจิทัล การส่งเสริมการบูรณาการข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะยังช่วยเพิ่มความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการของรัฐ การดำเนินงานเหล่านี้ไม่เพียงเพิ่มความเชื่อมั่นในภาครัฐ แต่ยังช่วยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและนวัตกรรมในระดับประเทศอีกด้วย

การดำเนินโครงการเหล่านี้ยังสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ เช่น การยกระดับ Ease of Doing Business ซึ่งช่วยลดอุปสรรคทางราชการและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากล การบูรณาการเทคโนโลยีขั้นสูงเข้าสู่กระบวนการทำงานของภาครัฐส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าการดำเนินงานของ สพร. มีความความคุ้มค่า ในด้านการลงทุนทรัพยากรเพื่อพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของ สพร. ช่วยสร้างผลกระทบเชิงบวกอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน การลดต้นทุนของหน่วยงานภาครัฐ และการสนับสนุน การพัฒนานวัตกรรม ความสำเร็จเหล่านี้เป็นรากฐานสำคัญสำหรับการขยายผลในอนาคตและการพัฒนา แนวทางที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมบทบาทของ สพร. ในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลต่อไป

1. ภาพรวมด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย

1.1 แนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเป็นหนึ่งในแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ การสร้างศูนย์ข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Center) และการพัฒนาระบบคลาวด์ภาครัฐ (Government Cloud) เพื่อรองรับการให้บริการและการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีความท้าทายในการกระจายการเข้าถึงบริการดิจิทัลให้ครอบคลุมพื้นที่ห่างไกลและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการภาครัฐ

การยกระดับบริการภาครัฐเป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของไทย โดยมีการดำเนินโครงการสำคัญหลายโครงการ เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์ม "ทางรัฐ" (Thailand Digital Government Platform) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเข้าถึงบริการภาครัฐแบบครบวงจร การพัฒนาระบบยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) และการปรับปรุงกระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นดิจิทัล (Digital Workflow) ทำให้การพัฒนาบริการภาครัฐแบบดิจิทัลของไทยมีความก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะในด้านการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการ อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาในด้านการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานและการสร้างประสบการณ์การใช้งานที่สะดวกและเป็นมิตรกับผู้ใช้งานมากขึ้น

การเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่สำคัญ โดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงานภายในหน่วยงาน การบริหารจัดการทรัพยากร และการตัดสินใจเชิงนโยบาย ตัวอย่างเช่น การพัฒนาระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) การพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement) และการนำ Big Data Analytics มาใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนนโยบาย ส่งผลให้การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐของไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยังคงมีความท้าทายในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐและการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรให้เอื้อต่อการทำงานในยุคดิจิทัล

1.2 ความท้าทายและอุปสรรค

แม้ว่าประเทศไทยจะมีความก้าวหน้าในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล แต่ยังคงเผชิญกับความท้าทายและอุปสรรคหลายประการ ความท้าทายที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือการบูรณาการข้อมูลและการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมักติดขัดด้วยข้อจำกัดทางกฎหมาย ความแตกต่างของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่เอื้อต่อการแบ่งปันข้อมูล การแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องอาศัยการปรับปรุง

กฎระเบียบ การพัฒนามาตรฐานข้อมูลกลาง และการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการบูรณาการข้อมูลในหมู่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของไทย โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย และประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ทั้งนี้ แม้อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างเขตเมืองและชนบท รวมถึงระหว่างกลุ่มอายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างทั่วถึง ควบคู่ไปกับการส่งเสริมทักษะดิจิทัลและการสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของบริการภาครัฐแบบดิจิทัลในวงกว้าง

การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งมีความสำคัญมากขึ้นในยุคที่ข้อมูลกลายเป็นทรัพยากรสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและการให้บริการภาครัฐ ดังนั้น แม้ประเทศไทยจะมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แต่ยังคงมีความท้าทายในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการใช้บริการดิจิทัลของภาครัฐ การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาระบบรักษาความปลอดภัยที่ทันสมัย การสร้างความตระหนักด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ในหมู่เจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน รวมถึงการสร้างความโปร่งใสในการจัดการข้อมูลของภาครัฐ

การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐ แม้จะมีความพยายามในการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ แต่ยังคงมีช่องว่างระหว่างทักษะที่มีอยู่กับทักษะที่จำเป็นในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบและพัฒนาบริการดิจิทัล และการบริหารจัดการโครงการดิจิทัล การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องอาศัยการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรม การสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะ และการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลของภาครัฐให้สอดคล้องกับความต้องการในยุคดิจิทัล

1.3 ระบบนิเวศการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

ผลการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ประกอบด้วย (1) ต้นน้ำ (2) กลางน้ำ และ (3) ปลายน้ำ มีรายละเอียด ดังนี้

1) ต้นน้ำ ถือเป็นองค์ประกอบต้นทางของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาทั้งในระดับหน่วยงานและภาพรวมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบไปด้วยโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ระบบคลาวด์ เครือข่ายความเร็วสูง ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ กฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ให้อำนาจและกำหนดขอบเขตหน้าที่ของหน่วยงาน การกำหนดมาตรฐานด้านดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัลภายใต้กรอบขีดความสามารถที่พัฒนาขึ้นเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทั้งที่เป็นการพัฒนาบุคลากรทั่วไป กับการพัฒนาบุคลากรให้มีความชำนาญเฉพาะทาง

2) กลางน้ำ เป็นการพัฒนาระบบในการเชื่อมต่อและเครื่องมือที่ต้องใช้ร่วมกันของหน่วยงานเพื่อสนับสนุนการทำงานภายในหน่วยงาน การทำงานระหว่างหน่วยงาน ทั้งยังเป็นพื้นฐานของการพัฒนาช่องทางในการให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย ประกอบไปด้วย ระบบพิสูจน์ยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ระบบการเชื่อมโยงและเปลี่ยนข้อมูล และแพลตฟอร์มและเครื่องมือที่ใช้ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นระบบการชำระเงิน ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการมีระบบข้อมูลเปิดของหน่วยงาน

3) ปลายน้ำ เป็นการให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายผ่านระบบการให้บริการ (Portal) ที่มีทั้งการให้บริการประชาชน (G2C) ในรูปแบบของบริการทั่วไป เช่น ทางรัฐ info.go.th และบริการเฉพาะด้าน เช่น Law Portal ภาษีไปไหน การให้บริการภาคธุรกิจ (G2B) ผ่าน BizPortal รวมถึงการให้บริการแก่ภาครัฐ (G2G) โดยแบ่งเป็น ระบบงบประมาณและจัดซื้อจัดจ้าง ระบบสนับสนุนการทำงานหน่วยงานรัฐ และระบบให้บริการประชาชนและธุรกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. สถานภาพปัจจุบันของการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลของ สพร.

การจัดตั้งสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2561 ให้เป็นหน่วยงานกลางของระบบรัฐบาลดิจิทัล ทำหน้าที่ให้บริการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

2.1 แผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของ สพร.

ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “*สพร. เป็นกลไก สนับสนุน เชื่อมโยงการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล (Enabling Agile Government)*” โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ออกเป็น 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขับเคลื่อนให้เกิดบริการดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ยกกระดับการให้บริการภาครัฐแก่ประชาชน ภาคธุรกิจ และชาวต่างชาติด้วยบริการภาครัฐดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริการต่าง ๆ ของรัฐได้โดยสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขับเคลื่อนนวัตกรรมดิจิทัลและธรรมาภิบาลข้อมูลเพื่อพัฒนาประเทศ ขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรมบริการของรัฐที่ตรงความต้องการของประชาชน และสร้างความโปร่งใสด้วยธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้และสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐได้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับเปลี่ยนการบริหารงานภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล การพัฒนาแพลตฟอร์มกลางสำหรับหน่วยงานภาครัฐเพื่อการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน ให้เกิดความต่อเนื่องและเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันได้ ผลักดันให้เกิดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่จำเป็น และสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐใช้แพลตฟอร์มกลาง/บริการกลาง ที่สพร. จัดทำหรือพัฒนาขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยกระดับกำลังคนดิจิทัลและพัฒนามาตรฐาน บุคลากรภาครัฐ ได้รับการยกระดับทักษะดิจิทัล และเกิดมาตรฐานดิจิทัล ที่เอื้อต่อการทำงานในหน่วยงานของรัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 นำ สพร. สู่อัจฉริยะดิจิทัล ปรับเปลี่ยน สพร. ให้เป็นองค์กรดิจิทัลที่มีสมรรถนะสูง (Digital Capability) ทั้งในส่วนของบุคลากร(People) กระบวนการ (Process) และเทคโนโลยี(Technology) โดยเน้นให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

2.2 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

มียุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล คือ

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมาย คือ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส มีขนาดเล็กคล่อง และพร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในด้านการปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ ในการพัฒนาและบูรณาการกลไกภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

2.3 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

กำหนดขึ้นเป็นแผนระดับรองลงมา เป็นแนวทางการดำเนินงานกับส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งสิ้น 23 ประเด็นแผนแม่บท โดยแผนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลที่สำคัญที่สุด คือ **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ** มีเป้าหมายในการดำเนินงาน คือ การบริการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570

มุ่งเน้นหมุดหมายที่ 13 คือ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ภาครัฐจำเป็นต้องเร่งพัฒนาและปรับตัวเพื่อลดช่องว่างของการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพที่เหมาะสมในฐานะที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศบนหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ คือ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

2.6 แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570

เป็นการกำหนดกรอบและทิศทางการบริหารงานภาครัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศ มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และมีกรอบการพัฒนาและแผนการดำเนินงานของประเทศโดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่

เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือให้บริการที่ตอบสนองประชาชน และในการเข้าถึงบริการ (Responsive Government) เพิ่มความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจ (Enhance Competitiveness) โปร่งใส เปิดเผยข้อมูล ประชาชนเชื่อถือและมีส่วนร่วม (Open Government & Trust) และภาครัฐที่ปรับตัวทันการณ์ (Agile Government) โดยมีโครงการและกิจกรรมการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

- 1) โครงการพัฒนาบริการดิจิทัลสาธารณะต้นแบบ
- 2) โครงการการขับเคลื่อนเอกสารดิจิทัล
- 3) โครงการพัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย
- 4) โครงการสร้างการรับรู้ด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
- 5) โครงการพัฒนาศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐส่งเสริมการเปิดเผยและใช้ประโยชน์จากข้อมูล
- 6) โครงการพัฒนาและให้บริการระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ
- 7) โครงการ Digital ID
- 8) โครงการ Microservice
- 9) โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ
- 10) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย
- 11) โครงการสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
- 12) โครงการระบบการสื่อสารแบบรวมศูนย์
- 13) โครงการศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ
- 14) โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล
- 15) โครงการการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการองค์กรด้านดิจิทัล
- 16) โครงการขับเคลื่อน ติดตามประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
- 17) โครงการพัฒนามาตรฐานหรือแนวปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
- 18) โครงการแนวทางปรับปรุงกระบวนการให้บริการประชาชนของภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล

3. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลของ สพร. และผลการวิเคราะห์ ช่องว่าง (Gap Analysis) ของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ของ สพร.

3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (PESTEL Analysis)

1) ปัจจัยด้านการเมือง (Political) มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของ DGA เนื่องจากรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลอย่างจริงจัง โดยกำหนดให้ DGA เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญในการผลักดันโครงการและริเริ่มงานใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังมีแผนระดับชาติและนโยบายระดับประเทศที่สนับสนุนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งช่วยสร้างความชอบธรรมและการยอมรับในการดำเนินงานของ DGA อย่างไรก็ตาม ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทางการเมืองอาจส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องของนโยบาย ซึ่งเป็นความท้าทายที่ DGA ต้องเตรียมพร้อมรับมือ การสร้างพันธมิตรและความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จึงมีความสำคัญในการรักษาความต่อเนื่องของการดำเนินงาน

2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic) มีผลกระทบต่อทรัพยากรและการดำเนินงานของ DGA โดยเฉพาะประเด็นด้านงบประมาณที่ได้รับอาจมีแนวโน้มลดลง เพราะงบประมาณส่วนหนึ่งถูกใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุนต่อเนื่อง จนอาจส่งผลให้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอาจได้รับงบประมาณน้อยลง DGA จึงต้องพิจารณาการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและหาแนวทางในการระดมทุนหรือสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนมากขึ้น

3) ปัจจัยด้านสังคม (Social) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่งผลกระทบต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บริการ DGA เพราะประชาชนมีการปรับวิถีการดำเนินชีวิตแบบ New Normal ในยุค COVID-19 ทำให้ประชาชนมีความต้องการใช้บริการดิจิทัลภาครัฐมากขึ้น ประชาชนมีความพร้อมและตื่นตัวในการใช้บริการในรูปแบบดิจิทัล รวมทั้งมีความคาดหวังสูงต่อคุณภาพของบริการ นอกจากนี้แล้ว ประชาชนมีอำนาจต่อรองกับหน่วยงานรัฐมากขึ้น ผ่านการแสดงความคิดเห็นและการเลือกใช้บริการ DGA จึงต้องให้ความสำคัญกับการรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้ใช้บริการและปรับปรุงบริการอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

1) การจัดทำห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain) ที่จะเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลพื้นฐานของ สพร. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแผนปฏิบัติการฯ (พ.ศ. 2566-2570) และความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปสร้างทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change) เพื่อนำไปสู่การกำหนดรายละเอียดของห่วงโซ่ผลการดำเนินงานที่เหมาะสม

4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายสำหรับ DGA ดังนี้ เทคโนโลยีดิจิทัลมีความทันสมัย หลากหลาย และมีต้นทุนที่ลดลง ทำให้ DGA สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สามารถรองรับการใช้งานบริการดิจิทัลได้อย่างครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หน่วยงานภาครัฐหลายแห่งยังขาดความรู้ความสามารถในเรื่อง Cybersecurity ซึ่งเป็นความเสี่ยงสำคัญในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล DGA

จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้กับหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ

5) **ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental)** อาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อตรงต่อการดำเนินงานของ DGA แต่การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการลดการใช้กระดาษและการเดินทาง ซึ่งเป็นโอกาสในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

6) **ปัจจัยด้านกฎหมาย (Legal)** มีทั้งปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของ DGA โดยเฉพาะการออกกฎหมายสำคัญที่สนับสนุนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เช่น พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล และ พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งมีการยกเลิกกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานภาครัฐหลายฉบับ

3.2 การวิเคราะห์ SWOT

ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งต่อการดำเนินงานของ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. มีดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

1. การทำงานแบบบูรณาการร่วมกันกับเครือข่าย เพื่อพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพ และต่อยอดในการปฏิบัติงาน
2. บุคลากรมีความสามารถในการปรับตัว มีศักยภาพและทักษะด้านดิจิทัลเชื่อมโยงการทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อรองรับนโยบายที่มีความเร่งด่วน
3. สพร. มีบทบาทเฉพาะที่ยังไม่มีหน่วยงานอื่นดำเนินการ และเป็นທີ່ปรึกษาให้กับหน่วยงานรัฐอื่น เช่น การรวมศูนย์บริการภาครัฐและเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ
4. นโยบายและรูปแบบการบริหารงานมีความทันสมัย ยืดหยุ่น พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

จุดอ่อน (Weakness)

1. จำนวนและสัดส่วนของบุคลากรไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ต้องขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลที่เพิ่มมากขึ้น
2. บริการมีจำนวนมาก จึงไม่สามารถโฟกัสคุณภาพในการให้บริการ
3. ระบบ กระบวนการ และเครื่องมือที่สนับสนุนการทำงานภายใน ยังไม่ตรงตามความหวังของบุคลากรและยังไม่สามารถบูรณาการร่วมกัน
4. การสร้างการรับรู้ต่อกลุ่มเป้าหมายของบริการสำคัญร่วมกับหน่วยงานยังไม่มากพอ ส่งผลให้บริการสำคัญยังไม่ถูกใช้งานในวงกว้าง

โอกาส (Opportunity)

1. มีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่พร้อมสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน
2. รัฐบาลกำหนดนโยบายสำคัญในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
3. หน่วยงานภาครัฐมีความต้องการการสนับสนุนด้านดิจิทัล เพื่อปฏิรูปกระบวนการทำงานภายใน และยกระดับการให้บริการประชาชน
4. ประชาชนมีความพร้อมที่จะใช้บริการในรูปแบบดิจิทัล รวมทั้ง มีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่สามารถรองรับการใช้งานได้

อุปสรรค (Threat)

1. ตลาดแรงงานด้านดิจิทัลมีการแข่งขันสูง ทำให้ค่าตอบแทนภาครัฐไม่สามารถดึงดูดนักเทคโนโลยีดิจิทัลหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญได้
2. ภารกิจและบทบาทของหน่วยงานกลางที่ขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ชัดเจน
3. ระบบ ระเบียบของราชการไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่รวดเร็ว
4. ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทางการเมือง
5. ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาพลักษณ์ของบริการภาครัฐ

3.3 การศึกษาวิเคราะห์ ช่องว่าง (Gap Analysis) ของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของ สพร.

1) ช่องว่างด้านการดำเนินงานตามภารกิจ

- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ยังมีความท้าทายในการสร้างความครอบคลุมและประสิทธิภาพของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลสำหรับหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและหน่วยงานระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น 5G, IoT และ Edge Computing ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การพัฒนามาตรฐานและแนวทาง แม้จะมีการพัฒนามาตรฐานและแนวทางต่าง ๆ แต่ยังคงพบปัญหาในการนำไปปฏิบัติอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอในหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจาก DGA ขาดอำนาจในการบังคับใช้ นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการปรับปรุงมาตรฐานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว
- การบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูล ยังมีข้อจำกัดในการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในแง่ของความครอบคลุมของข้อมูล คุณภาพและความน่าเชื่อถือของข้อมูล และความกังวลด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว

- การพัฒนาบริการดิจิทัลภาครัฐ แม้จะมีการพัฒนาบริการดิจิทัลหลายรูปแบบ แต่ยังคงพบว่ามีบริการบางส่วนยังไม่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้อย่างแท้จริง หรือยังไม่สามารถให้บริการแบบเบ็ดเสร็จผ่านช่องทางดิจิทัลได้ นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการสร้างการยอมรับและการใช้งานบริการดิจิทัลในวงกว้าง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล
- การให้คำปรึกษาและสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐ พบว่าการให้คำปรึกษาและสนับสนุนยังไม่ครอบคลุมทุกหน่วยงานอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะหน่วยงานขนาดเล็กหรือในระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาทักษะและความสามารถของหน่วยงานภาครัฐ
- การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ยังมีข้อจำกัดในการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบริการหรือการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังพบว่าการสร้างความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนา กับภาคส่วนต่าง ๆ ยังไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร
- การสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณและการติดตามประเมินผล พบความท้าทายในการบูรณาการงบประมาณระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณ นอกจากนี้ ระบบการติดตามและประเมินผลยังไม่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์และผลกระทบของโครงการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ช่องว่างด้านความสามารถขององค์กร

- บุคลากรและทักษะ มีการขาดแคลนบุคลากรในสาขาเฉพาะทางที่มีความสำคัญ เช่น ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และปัญญาประดิษฐ์ นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการพัฒนาทักษะของบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการรักษาบุคลากรที่มีความสามารถไว้กับองค์กร
- เทคโนโลยีและระบบงาน พบว่าบางระบบอาจยังไม่ทันสมัยหรือไม่สามารถรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการบูรณาการระบบงานต่าง ๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างไร้รอยต่อ และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบในสภาพแวดล้อมที่มีภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ซับซ้อนมากขึ้น
- กระบวนการทำงานและการบริหารจัดการ พบว่าบางกระบวนการอาจยังขาดความคล่องตัว และยืดหยุ่นเพียงพอในการตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการสร้างการทำงานแบบบูรณาการระหว่างส่วนงานต่าง ๆ ภายในองค์กร และการพัฒนาระบบการจัดการความรู้และการถ่ายทอดประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ

- เครือข่ายและความร่วมมือ แม้จะมีเครือข่ายความร่วมมือ แต่ยังไม่พบว่ามีครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง และการสร้างโครงการความร่วมมือที่สามารถสร้างคุณค่าร่วมกันให้กับทุกฝ่ายอย่างชัดเจน

3) ผลกระทบต่อการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลของประเทศ ช่องว่างที่พบทั้งในด้านการดำเนินงานตามภารกิจและความสามารถขององค์กรส่งผลกระทบต่อการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลของประเทศในหลายมิติ ดังนี้

- ประสิทธิภาพการให้บริการภาครัฐ ช่องว่างในการพัฒนาบริการดิจิทัลและการบูรณาการข้อมูลอาจส่งผลให้การให้บริการภาครัฐยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประชาชนและภาคธุรกิจอาจยังต้องติดต่อหลายหน่วยงานหรือใช้เวลานานในการรับบริการ
- ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการดิจิทัล ช่องว่างในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการสร้างการยอมรับบริการดิจิทัลอาจนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการระหว่างกลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้สูงอายุและผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล
- ความมั่นคงปลอดภัยและความน่าเชื่อถือ ช่องว่างในด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนและภาคธุรกิจในการใช้บริการดิจิทัลภาครัฐ
- การสร้างนวัตกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ช่องว่างในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและภาควิชาการ อาจส่งผลให้ประเทศไทยไม่สามารถสร้างนวัตกรรมด้านรัฐบาลดิจิทัลและพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ
- ประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ช่องว่างในการบูรณาการข้อมูลและระบบงานระหว่างหน่วยงานอาจส่งผลให้การบริหารจัดการภาครัฐยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและการใช้งบประมาณ
- การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ช่องว่างในการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัล อาจส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก โดยเฉพาะในด้านความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจและการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

4) ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ของการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลของ สพร.

- การปรับปรุงกฎหมายและนโยบายเพื่อเพิ่มอำนาจและประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัล
- การพัฒนาองค์กรให้มีความคล่องตัวและเน้นนวัตกรรม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัล

- การส่งเสริมการพัฒนาบริการและนวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้และรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ
- การสร้างความร่วมมือและการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ
- การพัฒนาระบบการประเมินผลและการวัดความคุ้มค่าที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์และผลกระทบของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลอย่างแท้จริง

4. กรอบ แนวทางการศึกษา แนวคิดและขั้นตอนการประเมิน

4.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

1) การศึกษารอบการประเมิน/การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สพร. ที่ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน คือ ข้อมูลการศึกษาการประเมินความคุ้มค่าในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลจากต่างประเทศ ข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย และข้อมูลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สพร. รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการมาวิเคราะห์ และประมวลผลการดำเนินงานโครงการ

2) วิธีการประเมินผล และเครื่องมือที่ใช้การประเมินผล ที่ปรึกษาจะใช้กรอบการวิเคราะห์ตามประเด็นในการประเมิน และชุดข้อมูลในรายงานผลการประเมินความคุ้มค่า ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตการดำเนินงาน โดยมีประเด็นการประเมิน คือ ผลประโยชน์ทางตรง (Direct Benefits) และผลประโยชน์ทางอ้อม (Indirect Benefits) และประเด็นการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การติดตามเพื่อประเมินผลกระทบ และความคุ้มค่าของโครงการในภาพรวม

3) การจัดเก็บข้อมูล และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่ปรึกษาจะใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้น และปรับปรุงจากข้อเสนอแนะในปีงบประมาณที่ผ่านมา และนำเครื่องมือไปใช้ทดสอบการประเมิน แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินโครงการ ซึ่งจะได้ข้อมูลวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สพร. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) หรือการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และผลการประชุมรับฟังความคิดเห็น และปรับปรุงผลการวิเคราะห์จากผู้บริหารของ สพร. ส่วนนโยบายและแผนองค์กร และส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลทางสถิติ รวมถึงปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ นำมาวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติ การวิเคราะห์ประโยชน์และมูลค่าที่เกิดขึ้นในแต่ละโครงการ

4.2 แนวคิดการประเมินความคุ้มค่า

แนวคิดผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) ประยุกต์จากแนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Accounting) และการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost-benefit Analysis) ซึ่งเป็นการประเมินที่ครอบคลุมมูลค่าทางสังคมทั้งผลลัพธ์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน อันเป็นวิธีการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจของผลประโยชน์ทางสังคมด้วยการนำผลตอบแทนด้านสังคมในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพที่องค์กรได้สร้างขึ้นมาแปลงค่าเป็นตัวเงิน (Monetized value) โดยใช้การวัดตัวเงินแบบคิดลด (Discounted Monetized Measurement) ของมูลค่าทางสังคมที่องค์กรได้สร้างขึ้นและคำนวณหาเปรียบเทียบกับมูลค่าทางการเงินของต้นทุนที่ใช้ไปในการดำเนินกิจการขององค์กร เพื่อดูว่ากิจการสร้างผลลัพธ์ทางสังคมคิดเป็นมูลค่าเท่าไรต่อเงิน 1 บาท ที่ลงทุนไป เพื่อช่วยในการประเมินว่าการลงทุนนั้น ๆ มีความคุ้มค่าหรือไม่

4.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) การศึกษากรอบการประเมินความคุ้มค่า ผลสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล/แนวโน้มการพัฒนา โดยศึกษาแนวทางการประเมินความคุ้มค่าของต่างประเทศและในประเทศว่ามีแนวทางและวิธีคิดในการประเมินความคุ้มค่า
- 2) วิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า/กระบวนการ/ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบจากการดำเนินงานตามภารกิจและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
- 3) ดำเนินจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลประโยชน์/ผลตอบแทนจากการลงทุน/ผลตอบแทนทางสังคมโดยวิธีการต่าง ๆ
- 4) จัดทำข้อมูลการประเมินความคุ้มค่า/ห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน/ความสัมพันธ์ในระบบนิเวศ/ตัวชี้วัดและเป้าหมาย รวมถึงมีการปรับปรุงวิธีการและรูปแบบการวิเคราะห์ผลประโยชน์/ผลตอบแทนจากการลงทุน/ผลตอบแทนทางสังคม
- 5) จัดประชุมเพื่อนำเสนอรูปแบบการวิเคราะห์ผลประโยชน์/ผลตอบแทนจากการลงทุน/ผลตอบแทนทางสังคม
- 6) จัดทำรายงานสรุปผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่า ห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ในระบบนิเวศ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย การวิเคราะห์ผลประโยชน์ ผลตอบแทนจากการลงทุน และผลตอบแทนทางสังคมประจำปีงบประมาณ 2567



รูปที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

5. ผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม

1) โครงการพัฒนาบริการดิจิทัลสาธารณะต้นแบบ (Digital Service)

- 1) การพัฒนาพอร์ทัลกลางสำหรับประชาชน (Citizen Service Portal) ที่รวบรวมข้อมูลและงานบริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน โดยบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สามารถหาข้อมูลสำหรับการดำเนินชีวิต รวมถึงทำธุรกรรมออนไลน์ไว้ในที่เดียวกัน เพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล และบริการของภาครัฐ ที่ผ่านมา ได้ให้บริการแอปพลิเคชันที่เป็นพอร์ทัลกลางสำหรับประชาชนในชื่อ "ทางรัฐ" ซึ่งมีบริการสำคัญ ๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชน และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 บริการ "ทางรัฐ" มีผลประโยชน์รวม เท่ากับ 112,478,114,344 บาท แบ่งเป็นผลประโยชน์ทางตรงที่เกิดขึ้น 64,288,248,503 บาท และผลประโยชน์ทางอ้อมที่เกิดขึ้น 48,189,865,841 บาท
- 2) การพัฒนาพอร์ทัลกลางสำหรับภาคธุรกิจ (Biz Portal) เป็นศูนย์กลางข้อมูลให้ธุรกิจติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร หรือ "BizPortal" และเว็บไซต์ศูนย์กลางข้อมูลธุรกิจและเป็นระบบกลางในการยื่นคำขอใหม่ เปลี่ยนแปลง/แก้ไข ต่ออายุ และยกเลิก ใบอนุญาตแบบออนไลน์ ที่เว็บไซต์ bizportal.go.th และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 บริการ "Biz Portal" มีผลประโยชน์รวมเท่ากับ 419,280,448 บาท แบ่งเป็นผลประโยชน์ทางตรง 328,625,428 บาท และผลประโยชน์ทางอ้อม 90,655,020 บาท

2) โครงการขับเคลื่อนเอกสารดิจิทัล

การขับเคลื่อนเอกสารดิจิทัล เป็นการผลักดันให้มีการออกเอกสารหลักฐานของทางราชการผ่านระบบดิจิทัล โดยได้ริเริ่มจากด้านการศึกษา ได้แก่ การจัดทำเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล (Digital Transcript) เพื่ออำนวยความสะดวกกับมหาวิทยาลัยในการออกเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล รวมถึงหน่วยงานหรือบริษัทต่างๆ ได้รับเอกสารสำคัญทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล สะดวกตรวจสอบง่าย และจะขยายไปยังเอกสารดิจิทัลสำคัญอื่น ๆ

โครงการขับเคลื่อนเอกสารดิจิทัล มีผลประโยชน์รวมเท่ากับ 661,036,31 บาท โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ทางตรงทั้งหมด

3) โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (Law Portal)

สำนักงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย (Law Portal) ขึ้น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางด้านกฎหมายของประเทศ รวมถึงเป็นช่องทางสำหรับรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำกฎหมายหรือร่างกฎหมาย รวมถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมและติดตามตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของประเทศได้

โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (Law Portal) มีผลประโยชน์รวม เท่ากับ 1,475,040,685 บาท แบ่งเป็นผลประโยชน์ทางตรง 1,160,033,485 บาท และผลประโยชน์ทางอ้อม 315,007,200 บาท

4) โครงการสร้างการรับรู้ด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (Promote & Exhibition)

การสร้างการรับรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัตินโยบายของหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบกับในปัจจุบันการพัฒนาด้านเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

โครงการสร้างการรับรู้ด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล มีผลประโยชน์รวม เท่ากับ 326,352,634 บาท โดยมูลค่าที่เกิดขึ้นเป็นมูลค่าทางตรงทั้งหมด

5) โครงการพัฒนาศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐส่งเสริมการเปิดเผยและใช้ประโยชน์จากข้อมูล (Open Data)

ปัจจุบันเป็นยุคที่ถูกล้อมด้วยข้อมูลและสารสนเทศ สำหรับช่วยในการพิจารณาตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนต่างมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานและยกระดับการบริการให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้หน่วยงานสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชนที่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจได้ โดยในปัจจุบันการแบ่งปันข้อมูลภาครัฐมีการให้บริการ

และเผยแพร่ผ่านเฉพาะช่องทางของตนเองทำให้การเข้าถึงข้อมูลมีขั้นตอนซับซ้อนก่อให้เกิดความล่าช้าในการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ นอกจากนี้ข้อมูลดังกล่าวยังมีรูปแบบการจัดเก็บและโครงสร้างข้อมูลที่แตกต่างกัน ทำให้มีความยากต่อการบูรณาการข้อมูลสำหรับการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

โครงการพัฒนาศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐส่งเสริมการเปิดเผยและใช้ประโยชน์จากข้อมูล มีผลประโยชน์รวมในปี พ.ศ. 2567 เท่ากับ 1,206,546,153 บาท โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ทางตรงทั้งหมด

6) โครงการพัฒนาและให้บริการระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (GDX)

ได้จัดทำศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารทะเบียนดิจิทัลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและภาคเอกชนเมื่อต้องการใช้บริการจากหน่วยงานภาครัฐ ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐ สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งระบบ GDX Platform ที่รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลกับแพลตฟอร์มอื่น ๆ ซึ่งเริ่มพัฒนาและใช้กับบริการภายในมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 และเริ่มให้บริการกับหน่วยงานภาครัฐในรูปแบบ API Interface ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ผ่านโครงการสำคัญต่าง ๆ อาทิ โครงการลดสำเนากระดาษเพื่อการบริการประชาชน (Smart Service) และโครงการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ นอกจากนี้ ยังได้ให้บริการในรูปแบบ Simple GUI สำหรับหน่วยงานที่ยังไม่พร้อมจะเชื่อมโยงข้อมูลแบบ System-to-System

โครงการพัฒนาและให้บริการระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ มีผลประโยชน์รวมเท่ากับ 4,180,033,430 บาท โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ทางตรงทั้งหมด

7) โครงการ Digital ID

การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) สำนักงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจัดทำกระบวนการและการดำเนินงานทางดิจิทัลของภาครัฐ ซึ่งเป็นการวางรูปแบบร่วมกันเพื่อสร้างขั้นตอนการทำงานและพัฒนาบริการให้เป็นรูปแบบดิจิทัลแบบครบวงจร โดยสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ เพื่อนำไปสู่การใช้งานระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) ของหน่วยงานภาครัฐ และประชาชนสามารถใช้ในการเข้าใช้บริการภาครัฐ ซึ่งแบ่งได้เป็นดิจิทัลไอดีสำหรับนิติบุคคลและดิจิทัลไอดีสำหรับบุคคลธรรมดา

โครงการ Digital ID มีผลประโยชน์รวมเท่ากับ 1,612,572,959 บาท โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ทางตรงทั้งหมด

8) โครงการ Microservice

สำนักงานดำเนินการพัฒนาหรือจัดให้มีระบบหรือเครื่องมือให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาบริการดิจิทัลได้โดยรวดเร็ว ไม่ต้องลงทุนซ้ำซ้อน จำนวน 3 ระบบให้บริการอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ระบบ e-Document and Signing ระบบ e-Payment และระบบ Service Request and Tracking

โครงการ Microservice มีผลประโยชน์รวม เท่ากับ 121,712,000 บาท โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ทางตรงทั้งหมด

9) โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ (GIN)

โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ (GIN) เป็นเครือข่ายหลักความเร็วสูงของภาครัฐที่ครอบคลุมไปยังหน่วยงานระดับกรมทั่วประเทศและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 และขยายการให้บริการได้ครบทั้ง 76 จังหวัด ซึ่งสำนักงานยังคงให้บริการอย่างต่อเนื่อง

โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ มีผลประโยชน์รวม เท่ากับ 2,282,400,793 บาท แบ่งเป็นผลประโยชน์ทางตรงที่ 348,363,120 บาท และผลประโยชน์ทางอ้อม 1,933,764,673 บาท

10) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย (DG Links)

สพร. ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐให้มีความมาตรฐานสากล และมีความมั่นคงปลอดภัยในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐ เพิ่มศักยภาพด้านดิจิทัลของประเทศและสร้างการมีส่วนร่วม โดยยกระดับเครือข่าย GIN ไปสู่เครือข่าย DG Links เพื่อเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภาครัฐที่เชื่อมต่อทุกหน่วยงานด้วยมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยสูงที่เปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการจาก ทั้งภาคเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมีการกำหนดนโยบาย และมาตรฐานการให้บริการ รวมทั้งการจัดการอย่างเป็นระบบรองรับการใช้งานได้อย่างเพียงพอ

โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย (DG Links) มีผลประโยชน์รวม เท่ากับ 714,845,334 บาท แบ่งเป็นผลประโยชน์ทางตรง 101,006,142 และผลประโยชน์ทางอ้อม 613,839,191 บาท

11) โครงการสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นบริการให้กับหน่วยงานภาครัฐที่ไม่มีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานเองและสามารถเชื่อมโยงงานสารบรรณกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ลดระยะเวลาและขั้นตอนระหว่างหน่วยงานได้

โครงการสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มีผลประโยชน์รวม เท่ากับ 312,488,366 บาท แบ่งเป็น ผลประโยชน์ทางตรง 18,308,506 บาท และผลประโยชน์ทางอ้อม 294,179,860 บาท

12) โครงการระบบการสื่อสารแบบรวมศูนย์

ระบบการสื่อสารแบบรวมศูนย์เป็นการนำเทคโนโลยีและโซลูชันการสื่อสารแบบใช้ร่วมกับ การทำงาน เพื่อช่วยยกระดับการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยสามารถติดต่อสื่อสาร รับส่งข้อมูล และ ประชุมทางไกลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สพร. ได้พัฒนาระบบการสื่อสาร แบบรวมศูนย์ (Unified communication) ที่ได้มาตรฐาน มีความมั่นคงปลอดภัย สอดคล้องตามกฎหมายและ มาตรฐานของประเทศ สำหรับให้บริการกับหน่วยงานของรัฐ รองรับการใช้บริการที่หลากหลาย เช่น จดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-meeting) และการสื่อสารทางข้อความ (Chat) ที่สามารถพัฒนาต่อยอดไปเป็นแพลตฟอร์มสำหรับให้บริการบุคลากรภาครัฐ

โครงการระบบการสื่อสารแบบรวมศูนย์ มีผลประโยชน์รวม เท่ากับ 549,322,596 บาท โดย ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ทางตรงทั้งหมด

13) โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ

ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ (Incident Co-ordination Center) เพื่อการป้องกันการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ ความตระหนัก ของเจ้าหน้าที่ ผ่านกระบวนการการป้องกัน ติดตาม วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเชิงรุก เกี่ยวกับรูปแบบของการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อประเมินผลกระทบและแนวโน้มของการเกิดภัยคุกคาม ทางไซเบอร์ในรูปแบบต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐให้มีความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ มี ผลประโยชน์รวม เท่ากับ 1,345,704,546 บาท โดยผลประโยชน์ค่าที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ทางตรงทั้งหมด

14) โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Government Digital Skills)

สพร. ได้จัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัลภาครัฐ (Thailand Digital Government Academy หรือ TDGA) ขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรภาครัฐทุกระดับในการพัฒนาศักยภาพ ทางด้านทักษะดิจิทัล และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปยกระดับและปรับปรุงการให้บริการภาคประชาชน สร้าง ความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้

โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล มี ผลประโยชน์รวมในปี พ.ศ. 2567 เท่ากับ 684,393,991 บาท โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ ทางตรงทั้งหมด

15) โครงการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการองค์กรด้านดิจิทัล (High Performance Organization)

โครงการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการองค์กรด้านดิจิทัล (High Performance Organization) เป็นการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนบริบทการทำงาน โดยเน้นการสร้างรากฐานองค์กรให้มั่นคง ส่งเสริมบุคลากรให้เติบโต และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงผ่านกิจกรรมเชิงยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคลของ DGA

โครงการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการองค์กรด้านดิจิทัล มีผลประโยชน์รวมในปี พ.ศ. 2567 เท่ากับ 1,929,417 บาท โดยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ทางตรงทั้งหมด

16) โครงการขับเคลื่อน ติดตามประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัล

การจัดทำแผนพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัลและงานวิจัยนโยบาย (Policy Research) ต่าง ๆ เพื่อช่วยกำหนดทิศทางการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัล พร้อมทั้ง จัดทำข้อเสนอแนะการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัล เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัลในประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม รวมไปถึงการจัดทำนโยบาย การวางมาตรการ และการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัล

โครงการขับเคลื่อน ติดตามประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัล (DG Policy) ในปี 2567 ไม่มีการคำนวณผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น แต่แสดงผลการวิเคราะห์เป็นการประเมินเชิงคุณภาพได้โดยมีรายละเอียดดังนี้

การประเมินเชิงคุณภาพของประโยชน์ทางตรง

- 1) การปรับปรุงนโยบาย ช่วยพัฒนาระบบการจัดการนโยบายที่ทันสมัยขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการวางแผนและดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐ ทำให้การตัดสินใจและดำเนินการด้านนโยบายรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 2) การลดความซับซ้อนของกระบวนการทำงาน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ ข้อมูลทำให้กระบวนการวางแผนและติดตามผลของนโยบายลดความซับซ้อนลง ช่วยให้การจัดการนโยบายเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ระบบที่ได้รับการพัฒนาภายใต้โครงการนี้ช่วยให้การปรับตัวและตอบสนองต่ออนนโยบายที่เปลี่ยนแปลงได้เร็วขึ้น

การประเมินเชิงคุณภาพของประโยชน์ทางอ้อม

- 1) การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ระบบที่พัฒนาขึ้นช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการมีความราบรื่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 2) การเพิ่มความเชื่อถือในระบบการบริหารงานภาครัฐ ด้วยความโปร่งใสและประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องจะมีความเชื่อมั่นในระบบการบริหารจัดการนโยบายมากขึ้น

- 3) 3) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล โครงการนี้ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล โดยให้การเข้าถึงข้อมูลและการตัดสินใจด้านนโยบายมีความรวดเร็วและมีความสามารถในการรองรับธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี

17) โครงการพัฒนามาตรฐานหรือแนวปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

จัดให้มีนโยบาย มาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านดิจิทัล ในกลุ่มมาตรฐานการเชื่อมโยง แพลตฟอร์มของหน่วยงาน ระหว่างรัฐและเอกชน (Federated-TGIX) รวมทั้ง จัดให้มีมาตรฐานบริการโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย Government Secure Infrastructure (GSI) อีกด้วย

โครงการพัฒนามาตรฐานเชื่อมโยงแพลตฟอร์มภาครัฐ ในปี 2567 ไม่มีการคำนวณผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น แต่แสดงผลการวิเคราะห์เป็นการประเมินเชิงคุณภาพได้โดยมีรายละเอียดดังนี้

การประเมินเชิงคุณภาพของประโยชน์ทางตรง

- 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล โครงการ TGIX ช่วยส่งเสริมมาตรฐานในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อและบริการดิจิทัล ซึ่งช่วยให้การทำงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและรวดเร็วขึ้น
- 2) การเสริมสร้างความปลอดภัยของข้อมูล ระบบที่พัฒนาขึ้นจะช่วยเพิ่มระดับความปลอดภัยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลที่สำคัญ
- 3) การเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกขึ้น ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นผ่านการใช้เทคโนโลยีที่เชื่อมต่อกัน ช่วยให้กระบวนการทำงานเร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การประเมินเชิงคุณภาพของประโยชน์ทางอ้อม

- 1) การสร้างมาตรฐานการทำงานใหม่ โครงการ TGIX ช่วยสร้างมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัยให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานระหว่างหน่วยงานมีความเชื่อถือและไว้วางใจมากขึ้น
- 2) การเสริมสร้างความสามารถทางเทคโนโลยีของบุคลากร เมื่อบุคลากรได้ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการทำงาน ก็จะพัฒนาทักษะและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพขององค์กรในระยะยาว
- 3) การสนับสนุนเศรษฐกิจดิจิทัล โครงการ TGIX มีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเฉพาะการพัฒนาธุรกิจและบริการที่ใช้เทคโนโลยีในการทำงานและการบริการ
- 4) ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการลดการใช้ทรัพยากรทางกายภาพเช่นกระดาษและไฟฟ้า โครงการ TGIX ยังสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

18) โครงการแนวทางปรับปรุงกระบวนการให้บริการประชาชนของภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล

ดำเนินงานในส่วนของการจัดทำ/ปรับปรุงมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ และ พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐ ผ่านระบบดิจิทัล เช่น Process Digitization, Data Governance, Data Management, Data Exchange เป็นต้น รวมไปถึงการถ่ายทอดความรู้ และให้คำปรึกษามาตรฐานต่าง ๆ ขึ้นต้นกับหน่วยงาน ตามเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

โครงการแนวทางปรับปรุงกระบวนการให้บริการประชาชนของภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ในปี 2567 ไม่มีการคำนวณผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น แต่แสดงผลการวิเคราะห์เป็นการประเมินเชิงคุณภาพได้โดยมีรายละเอียดดังนี้

การประเมินเชิงคุณภาพของประโยชน์ทางตรง

- 1) การเพิ่มประสิทธิภาพ การนำกระบวนการทำงานของภาครัฐเข้าสู่ระบบดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ลดการใช้เอกสาร ลดเวลาที่ใช้ในกระบวนการ และลดข้อผิดพลาดจากการทำงานด้วยคน
- 2) บริการสาธารณะที่ดียิ่งขึ้น โครงการนี้ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้ง่ายขึ้นผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การขออนุญาตต่าง ๆ การเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ หรือการติดต่อกับหน่วยงานราชการได้สะดวกมากขึ้น
- 3) การลดต้นทุน ระบบดิจิทัลช่วยลดต้นทุนในการดำเนินงาน เช่น การใช้กระดาษ การจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสาร และแรงงานที่ต้องใช้ในการจัดการ
- 4) การเพิ่มความโปร่งใส ระบบดิจิทัลช่วยเพิ่มความโปร่งใสในการทำงานของภาครัฐ ทำให้สามารถติดตามและตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงในการทุจริต

การประเมินเชิงคุณภาพของประโยชน์ทางอ้อม

- 1) การสร้างความไว้วางใจจากประชาชน เมื่อระบบดิจิทัลทำให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากขึ้น จะส่งผลให้ประชาชนไว้วางใจและเชื่อมั่นในระบบราชการมากขึ้น
- 2) การสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ โครงการนี้ช่วยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยการลดความยุ่งยากในการทำธุรกรรมระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ที่สามารถเข้าถึงการสนับสนุนและทรัพยากรจากภาครัฐได้ง่ายขึ้น
- 3) การส่งเสริมทักษะดิจิทัล ประชาชนที่ใช้บริการดิจิทัลจะมีโอกาสพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ซึ่งจะส่งผลให้ระดับความรู้ความเข้าใจด้านดิจิทัลในสังคมเพิ่มสูงขึ้น
- 4) ผลประโยชน์ทางสิ่งแวดล้อม การลดการใช้กระดาษและทรัพยากรทางกายภาพจะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

6. ค่าใช้จ่ายโครงการโดยสรุป

ค่าใช้จ่ายในแต่ละโครงการประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทางตรง และค่าใช้จ่ายทางอ้อม โดยโครงการที่มีงบประมาณสูงสุดใน 5 อันดับแรกได้แก่

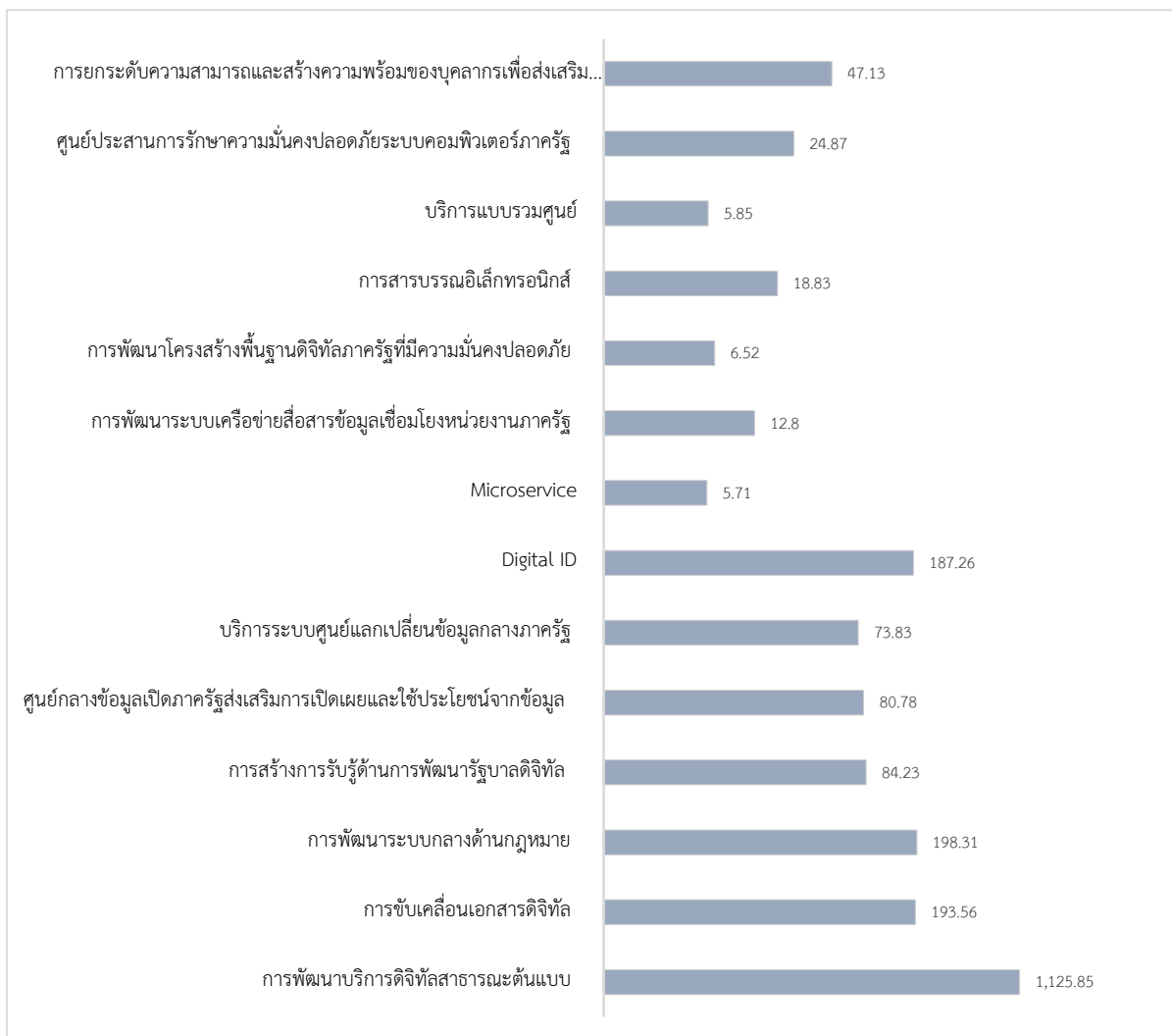
- ลำดับที่ 1 โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ GIN ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทางตรง 175,603,281 บาท ค่าใช้จ่ายทางอ้อม 2,762,549 บาท รวมทั้งสิ้น 178,365,830 บาท
- ลำดับที่ 2 โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทางตรง 107,155,687 บาท ค่าใช้จ่ายทางอ้อม 2,536,243 บาท รวมทั้งสิ้น 109,691,930 บาท
- ลำดับที่ 3 โครงการพัฒนาบริการดิจิทัลสาธารณะต้นแบบ (Digital Service) ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทางตรงทั้งสิ้น 54,680,978 บาท ค่าใช้จ่ายทางอ้อมทั้งสิ้น 45,596,151 บาท รวมทั้งสิ้น 100,277,129 บาท
- ลำดับที่ 4 โครงการระบบการสื่อสารแบบรวมศูนย์ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทางตรงทั้งสิ้น 89,200,000 บาท ค่าใช้จ่ายทางอ้อมทั้งสิ้น 4,766,008 บาท รวมทั้งสิ้น 93,966,008 บาท
- ลำดับที่ 5 โครงการพัฒนาและให้บริการระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (GDX) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทางตรงทั้งสิ้น 15,119,593 บาท ค่าใช้จ่ายทางอ้อมทั้งสิ้น 41,500,691 บาท รวมทั้งสิ้น 56,620,284 บาท

ตารางที่ 1 แสดงค่าใช้จ่ายโครงการ ของ สพร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการ	ค่าใช้จ่ายทางตรง	ค่าใช้จ่ายทางอ้อม
โครงการพัฒนาบริการดิจิทัลสาธารณะต้นแบบ	54,680,978	45,596,151
โครงการการขับเคลื่อนเอกสารดิจิทัล	3,350,920	64,317
โครงการพัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย	5,643,287	1,794,768
โครงการสร้างการรับรู้ด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	2,830,000	1,044,631
โครงการพัฒนาศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐส่งเสริมการเปิดเผยและใช้ประโยชน์จากข้อมูล	3,607,720	11,328,419
โครงการพัฒนาและให้บริการระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ	15,119,593	41,500,691
โครงการ Digital ID	807,360	7,804,140
โครงการ Microservice	1,009,200	20,299,564
โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ	175,603,281	2,762,549
โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย	107,155,687	2,536,243
โครงการสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	12,201,840	4,394,312
โครงการระบบการสื่อสารแบบรวมศูนย์	89,200,000	4,766,008

โครงการ	ค่าใช้จ่าย ทางตรง	ค่าใช้จ่าย ทางอ้อม
โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ	43,341,217	10,771,008
โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล	1,300,845	13,221,076
โครงการการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการองค์กรด้านดิจิทัล	25,795,597	14,907,339
โครงการขับเคลื่อน ติดตามประเมินผล และจัดหาข้อเสนอแนะการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	12,830,680	19,249,094
โครงการพัฒนามาตรฐานหรือแนวปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	327,113	18,256,107
โครงการแนวทางปรับปรุงกระบวนการให้บริการประชาชนของภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล	45,000	35,363

7. ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) จำแนกรายโครงการ / กิจกรรม (ภาพรวม)



รูปที่ 2 แสดงผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) จำแนกรายโครงการ / กิจกรรม (ภาพรวม)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลประโยชน์ทั้งทางตรงผลประโยชน์ทางอ้อม ค่าใช้จ่ายทางตรง ค่าใช้จ่ายทางอ้อม ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (ทบทวน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ดูแลโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่าภาพรวม ผลประโยชน์สุทธิที่เกิดจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2567 มีค่าเท่ากับ 127,596,591,916 บาท และมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 775,182,098 บาท สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินงานของ สพร. ในปีงบประมาณ 2567 มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ

8. ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ของ สพร.

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) มีบทบาทสำคัญในฐานะ "Smart Connector" ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงข้อมูลและสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานรัฐผ่านการบูรณาการระบบดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนและภาคธุรกิจ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานในปัจจุบันยังเผชิญกับข้อจำกัดบางประการ เช่น การจัดการข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน การขาดกลไกการติดตามผลลัพธ์ระยะยาว และการบริหารทรัพยากรที่ยังไม่ยืดหยุ่นเพียงพอ ข้อเสนอแนะใหม่นี้ได้รับการสังเคราะห์จากแนวทาง Ex Ante และ Ex Post เพื่อเพิ่มศักยภาพของ สพร. ในการปฏิบัติหน้าที่เป็น Smart Connector ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

1. การเสริมบทบาทของ Smart Connector ผ่านการจัดทำแผนบูรณาการเชิงกลยุทธ์ระดับชาติ (Strategic Integration Plan for Smart Connector Role) สพร. ควรพัฒนากลยุทธ์เชิงบูรณาการที่เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลและระบบดิจิทัลของหน่วยงานรัฐทั้งหมด เพื่อสร้างความต่อเนื่องในกระบวนการบริหารและการให้บริการ ตัวอย่างคือ การพัฒนาระบบกลางที่ช่วยให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบเรียลไทม์ เช่น ระบบ "One Government Data Exchange" ที่สามารถรวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยงาน และทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกสบายผ่านแพลตฟอร์มเดียว
2. การศึกษาความพร้อมและผลกระทบล่วงหน้าสำหรับโครงการดิจิทัลใหม่ (Pre-Implementation Readiness and Impact Study) การศึกษาความพร้อมล่วงหน้าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาโครงการดิจิทัลที่ซับซ้อน สพร. ควรจัดทำการศึกษาประเมินความพร้อมด้านเทคนิค งบประมาณ และโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในมิติทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวอย่างคือ การประเมินความเหมาะสมของโครงการ Digital ID ในพื้นที่ชนบท เพื่อให้แน่ใจว่าประชาชนในพื้นที่เหล่านี้สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยไม่เผชิญกับข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีหรืออินเทอร์เน็ต
3. การพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลระดับชาติที่รองรับมิติการใช้งานหลากหลาย (National Multi-Dimensional Data Platform) สพร. ควรขยายบทบาทในการเป็นศูนย์กลางข้อมูลดิจิทัลระดับชาติ โดยสร้างแพลตฟอร์มข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลสำคัญจากทุกมิติ เช่น

เศรษฐกิจ การศึกษา และสุขภาพ แพลตฟอร์มนี้จะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายที่
แม่นยำและทันต่อสถานการณ์ ตัวอย่างคือ การพัฒนาระบบ “Smart Health Data
Exchange” ที่ช่วยให้หน่วยงานรัฐสามารถวางแผนและตอบสนองต่อวิกฤตสุขภาพได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

4. **การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรแบบยืดหยุ่น (Flexible Resource Management Plan)** ทรัพยากรที่มีการจัดสรรอย่างเหมาะสมและยืดหยุ่นเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา
โครงการ สพร. ควรพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความ
จำเป็นระหว่างโครงการ ตัวอย่างเช่น การสร้างกลไกที่อนุญาตให้ปรับเปลี่ยนงบประมาณ
ระหว่างแผนหรือโครงการ หากพบว่าแผนงานบางส่วนต้องการทรัพยากรเพิ่มเติม
5. **การพัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์ผลกระทบระยะยาวและการคาดการณ์ (Predictive and
Long-Term Impact Tools)** สพร. ควรพัฒนาเครื่องมือที่สามารถคาดการณ์ผลกระทบ
ระยะยาวของโครงการ เช่น การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้น
จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ตัวอย่างคือ การพัฒนาระบบวิเคราะห์
ผลกระทบของโครงการ Open Data Platform ที่จะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและ
ประสิทธิภาพในหน่วยงานรัฐได้มากขึ้นเพียงใดในอีก 10 ปีข้างหน้า
6. **การจัดทำระบบติดตามผลและรายงานผลแบบเรียลไทม์ (Real-Time Monitoring and
Reporting System)** ระบบติดตามผลที่สามารถแสดงข้อมูลแบบเรียลไทม์จะช่วยให้ สพร.
สามารถปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างทันที่ ตัวอย่างเช่น การพัฒนาระบบ Dashboard
สำหรับติดตามผลลัพธ์ของโครงการ เช่น จำนวนผู้ใช้บริการดิจิทัลรายวัน หรือระดับความพึง
พอใจของประชาชนต่อบริการที่ได้รับ การมีข้อมูลแบบเรียลไทม์จะช่วยให้ สพร. ปรับปรุง
แผนงานอย่างต่อเนื่อง
7. **การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัล (Building a Digitally Skilled Workforce)**
บุคลากรที่มีทักษะด้านดิจิทัลเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล สพร. ควร
ลงทุนในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในด้านที่ทันสมัย เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง
(Advanced Data Analytics) หรือความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ตัวอย่างคือการจัด
โปรแกรม Digital Leadership Training สำหรับผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานรัฐ และ
บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในบทบาทของเทคโนโลยีใน
การพัฒนานโยบาย
8. **การลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Promoting Digital Inclusion)** เพื่อให้บทบาท
Smart Connector ของ สพร. เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม จำเป็นต้องลดความเหลื่อมล้ำในการ
เข้าถึงบริการดิจิทัล เช่น การจัดตั้งศูนย์บริการดิจิทัลในพื้นที่ห่างไกลที่ไม่มีอินเทอร์เน็ต
ความเร็วสูง หรือการพัฒนาแอปพลิเคชันที่ใช้งานง่ายสำหรับผู้สูงอายุ ตัวอย่างคือ โครงการ

“Smart Rural Connectivity” ที่นำเทคโนโลยีดาวเทียมมาใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในชุมชนชนบท

9. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล (R&D in Digital Innovation) สพร. ควรสนับสนุนงานวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานรัฐ ตัวอย่างคือ การศึกษาการนำ IoT มาใช้ในระบบจัดการพลังงานของเมือง หรือ การพัฒนาระบบการให้บริการออนไลน์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้พิการ งานวิจัยเหล่านี้จะช่วยให้ สพร. มีนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง
10. การออกแบบนโยบายสนับสนุนความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity Policy Development) ในฐานะ Smart Connector สพร. ต้องเป็นผู้นำในการพัฒนา นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่ครอบคลุมทุกมิติ ตัวอย่างคือ การจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์ระดับชาติที่สามารถตรวจจับและตอบสนองต่อภัยคุกคามได้ทันที รวมถึงการกำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัยสำหรับระบบดิจิทัลของหน่วยงานรัฐ



**รายงานการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ฉบับเผยแพร่)**

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)
อาคารสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) ชั้น 4
เลขที่ 999 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรสาร : (+66) 02 612 6011-12 || อีเมล : contact@dga.or.th

งานรับ-ส่งหนังสือ และงานสารบรรณ : (+66) 02 612 6000 || อีเมล : saraban@dga.or.th

DGA Contact Center: (+66) 02 612 6060

www.dga.or.th